

VADEMECUM¹ għal min juža traduzzjonijiet legali

Introduzzjoni.

- Direttiva tal-UE numru 2010/64 (fejn jissemmew it-traduzzjoni, id-dokumenti essenzjali, u l-Mandat Ewropew tal-Arrest)
- QUALETRA
- standards fis-servizzi tat-traduzzjoni
- li għandhom jintużaw minn imħallfin, prosekuturi, impjegati tal-qorti, kumpaniji tat-traduzzjoni, eċċ.

Definizzjoni: It-tradutturi legali (jisnejhu ukoll interpreti/tradutturi tal-Qorti, interpreti/tradutturi awtorizzati mill-Qorti, interpreti/tradutturi maħlufin eċċ.) huma dawk il-persuni li jittradu ċiex testijiet legali, bħal, pereżempju, dokumenti tal-istatus civili, dokumenti meħtiega għall-Qorti, xhieda, u testijiet oħra rilevanti għal proċedimenti investigattivi jew għudizzjarji.

1. Tradutturi legali huma normalment meħtieġa li jaħdmu b'ilsien pajjiżhom, kif ukoll bl-ilsna barranin li jaħdmu bihom. B'hekk, għandha tingħata attenżjoni speċjali lill-kwalifikasi ta' traduzzjoni tagħhom.
2. Xi Stati Membri jinhtiegu li t-traditturi jkunu awtorizzati jew ċċertificati qabel ma jiġu fdati xogħol ta' traduzzjoni legali. L-gharfien lingwistiku u legali tagħhom ikun ikkontrollat/iċċekkjat/ivverifikat f'eżami jew f'test biex il-kwalifikasi tagħhom ikunu stabbiliti.
3. Sa fejn ikun raġunevoli u fattibbli, ir-regola tal-“erba’ ghajnejn” għandha tapplika; ċoe’ it-traduzzjonijiet tat-tradutturi legali għandhom jiġu ċċekkjati minn traduttur ikkwalifikat iehor. Min juža t-traduzzjonijiet legali m'għandhux ikollu xi thassib dwar is-segretezza, peress illi t-tradutturi legali għandhom jimxu ma’ kodici ta’ etika stretta.

---

¹ Il-VADEMECUM għal min juža t-traduzzjoni legali nħadem fil-progett QUALETRA. Il-partecipanti fil-Konferenza Finali ta' QUALETRA, f'Antwerp, fis-16 u fis-17 ta' Ottubru, 2014, ġew mistidnin iressqu proposti addizzjonali. Dawn il-proposti iddaħħlu fit-test. Min juža t-traduzzjoni legali huwa mħejġeġ juža u jixerred il-VADEMECUM.

4. It-tradutturi legali għandhom ikollhom aċċess għall-materjal rilevanti għal assenjazzjoni ta' traduzzjoni, biex jkunu konxji dwar il-kontenut tiegħu u t-terminoloġija li tintuża f'kuntest speċifiku. (Għaldaqstant, il-kumpaniji tat-traduzzjoni m'għandhomx iżommu t-tradutturi legali milli jkollhom aċċess dirett għall-materjal rilevanti.)
5. Fejn possibbli, id-dokumenti li għandhom jiġu tradotti, għandhom jiġu provduti f'forma li tista' tkun editjata mit-traduttur (forma MSWord jew forma simili) biex tiffaċilita l-proċess tat-traduzzjoni u ttejjeb il-kwalita' tat-traduzzjoni (l-užu tal-memorji tat-traduzzjoni u ghodod simili).
6. Meta jassenjaw it-traduzzjonijiet, min juža t-traduzzjonijiet legali għandu jiffissa skadenzi raġunevoli għat-tlestitja tat-traduzzjoni. B'hekk, it-tradutturi legali jkunu jistgħu jagħmlu r-riċerka kollha meħtiega u jipproduċu traduzzjonijiet ta' kwalita' għolja, f'hinjiet tax-xogħol raġunevoli.
7. It-tradutturi legali is-soltu jimxu ma' kodiċi ta' etika marbuta mal-awtorizzazzjoni/l-ammissjoni/iċ-ċertifikazzjoni jew mas-ħubija f'assocjazzjonijiet professjonal li jitkolbhom jimxu b'regoli stretti tal-etika fl-eż-żejt tal-professjoni tagħhom (per eżempju, fis-segretezza, il-professionalizmu eċċ.).
8. It-tradutturi legali japprezzaw informazzjoni mill-klijenti tagħhom fuq it-traduzzonijiet li jkunu lestewlhom. L-interazzjoni bejn it-tradutturi legali u min južahom jew jagħtihom x-xogħol ittejjeb il-kwalita' tat-traduzzjoni u tistabilixxi bejniethom relazzjoni kostruttiva tax-xogħol.
9. Is-sistemi legali tal-Istati Membri huma differenti ħafna minn xulxin. Bħala konsegwenza, il-kunċetti legali tagħhom qatt mhuma ser jaqblu. It-tradutturi legali jafu x'inħuma d-differenzi u għalhekk għandhom jkunu liberi illi jieħdu dan il-fatt in-kunsiderazzjoni u jipprovdu lill-qarrejja b'kummenti tekniċi, jekk ikun hemm bżonn.
10. L-awturi tad-dokumenti legali għat-traduzzjoni għandhom ikunu jafu li s-sistemi legali ta' pajjiżi oħra huma differenti mis-sistema legali tagħhom. Għalhekk, għandhom južaw lingwa čara biex it-tradutturi u l-qarrejja jsibuha iżjed ħafif biex jifhmu d-dokument legali tradott.

11. Ix-xogħol tat-tradutturi legali għandu jithallas b'mod adegwat. Meta pajjiżi jgħaddu jew jippromulgaw skedi ta' miżati jew ħlas, għandhom jinkludu ħlasijiet addizzjonal iġħad-testijiet diffiċċli, tlestija ta' xogħol b'urgenza u ħinijiet tax-xogħol speċjali, (billejl, fit-tmiem il-għimgħa u fil-vaganzi).

Antwerp, l-ġħaxra ta' Diċembru, 2014.

EULITA/Liese Katschinka